

РЕШЕНИЕ

№ 16

гр. София, 05.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на девети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова

Членове: Катерина Рачева
Мария Райкинска

при участието на секретаря Т. Т. Ставрева
като разгледа докладваното от Катерина Рачева Въззивно гражданско дело
№ 20211000502992 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК и е образувано по въззивна жалба на А. Д. С. чрез адв. А.М., ответник в първоинстанционното производство срещу решение № 262898 от 10.05.2021 г. на Софийски градски съд по гр.д. 4808/2018, I гражданско отделение, 12 състав в цялост.

С обжалваното решение съдът:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по исковете /с правно основание чл. 42, б. „б“ от ЗН във връзка с чл. 25, ал. 1 от ЗН/ на А. Г. Ц. и на Г. Г. А. против А. Д. С., че саморъчно завещание от 15.11.17 г. /изготвено от М. Г. К. в полза на А. Д. С./ е недействително /нищожно/.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по исковете /с правно основание чл. 108 от ЗС/ на А. А. Г. Ц. и на Г. Г. А. против А. Д. С., че ищите са собственици /при квоти по ½ ид.ч. за всяка от ищите/ на: апартамент № 8, находящ се в град София, ул. „***“ 20, бл. 3, вх. А, ет. 4 с площ от 75, 31 кв. м., заедно със зимнично помещение, заедно с 1, 271 % ид. ч. от общите части на сградата и от правото на строеж върху мястото и на: апартамент № 114, находящ се в град София, ж.к. ***, бл. 240, вх. Д, ет. 6, с площ от 57, 85 кв. м., заедно с мазе № 18, заедно с 0, 594 % ид. ч. от общите части на сградата и от правото на строеж върху мястото.

ОСЪЖДА /на основание чл. 108 от ЗС/ ответника да предаде на ищите владението върху описаните имоти /по ½ ид. ч. от всеки имот на всяка от ищите/.

ОТМЕНЯ /на основание чл. 537 от ГПК/ нотариален акт № 106 от 21.03.2018 г. на нотариус Ю. К..

Във въззивната жалба се излагат съображения, че решението е неправилно и необосновано, постановено в противоречие с материалния и процесуалния закон. Твърденията на ищите - дъщери на сестрата на починалата М. Г. К., били оборени, като от събраните по делото доказателства безспорно се установявало, че завещанието е истинско, съставено и подписано лично от покойната М. Г. К., изготвено при пълно съобразяване със законовите

разпоредби и съставено в полза на лице, чиято емоционална връзка с покойната също била доказана. Въпреки категоричността на вещите лица относно автентичността на завещанието съдът е възприел невярната теза, че „доказателствената сила на документа (от друга страна) се явява опровергана (по смисъла на чл. 178, ал. 2, изр. - първо от ГПК): в завещанието липсва ред (заличена е част от текста).“⁴ Този според съда „формален порок“ не съществувал. Снимките на изследвания обект в заключенията на всички вещи лица са на завещание, в което присъства и т. 4. Съдът неправилно е обсъждал единствено преписа на завещанието, изготвен от нотариус В., със заличаване, извършено именно от нея, свидетелство, за което е и подписът на самия нотариус. Установено било от свидетелските показания на близка приятелка на завещателката, че ишците не са имали никаква връзка с покойната — не са полагали никакви грижи за нея, не са я търсили и не са проявявали какъвто и да било интерес към нея приживе, като дори, както самите те признават - не са знаели за нейната смърт и не са били на погребението ѝ.

Отправени са искания към съда, в случай, че счете за необходимо получаването на пряко впечатление от разпит на свидетел, да бъде допуснат един свидетел при режим на довеждане, с който да бъде установено какви са били отношенията между М. Г. К. и А. Д. С.. На основание чл. 192 от ГПК е направено искане да бъде задължена нот. Т. В. да представи заверен препис на оригинала (в цялост) на процесното завещание, съставено на 15.11.2017 г. от М. Г. К..

В отговора на въззивната жалба се излагат съображения, че обжалваното решение следва да бъде потвърдено. Поддържа се, че са правилни мотивите на първоинстанционния съд да уважи предявените иски претенции поради оборване на доказателствената сила на саморъчното завещание по смисъла на чл. 178, ал. 2, изр. първо ГПК. Ишците се изненадали много, след като се снабдили с препис от констативния нотариален акт за апартамент № 8, находящ се в град София, ул. „***“ 20, бл. 3, вх. А, ет. 4, издаден по молба на ответника, защото до този момент не знаели за съществуването на саморъчното завещание и леля им М. Г. К. никога не била споменавала за такова, а би трябвало, защото поддържали постоянен контакт с нея. Много се изненадали и защото в този момент за първи път чули името на ответника А. Д. С., за когото в Интернет пишело, че е осъждан за телефонни измами. Другото, което направило впечатление на ишците, когато видели завещанието, е, че почти по средата на текста има изтриване на три реда от него, върху които е положен печат на нотариус Т. В., при която е обявено саморъчното завещание. Доказателствените искания били преклудирани още с подаването на отговора на исковата молба или алтернативно с приключването на първото по делото заседание.

Въззивната жалба е подадена в срок и е допустима. Доказателствените искания настоящият състав е приел за частично основателни, като искането за разпит на свидетел е оставено без уважение поради съображения, че е неотносимо и не е необходимо. Като основателно е преценено искането да бъде задължена нотариус Т. В., рег. № 033, район на действие СРС да предостави на съда препис от саморъчно завещание на М. Г. К., ЕГН *****, обявено с протокол за обявяване на саморъчно завещание общ рег. № 786/17.01.2018 г. Искането не е преклудирано поради липсата на изготвен доклад от първата инстанция и липсата на разпределени на тежестта за доказване на относимите факти.

По делото е постъпил от нотариус В. препис от саморъчното завещание, който съдът е приел като доказателство в о.с.з. от 09.12.2021 г.

В откритото съдебно заседание процесуалните представители на страните поддържат изложените до момента позиции. От името на въззивния жалбоподател е поискано присъждането на разноски за двете инстанции.

При извършената служебна проверка на основание чл.269 от ГПК, съдът намира, че обжалваният съдебен акт е постановен от законен състав на родово компетентния съд, в изискуемата от закона форма, по допустими иски, предявени от и срещу процесуално легитимирани страни, поради което е валиден и допустим.

Предявените иски на А. Г. Ц. и на Г. Г. А. срещу А. Д. С. са с правно основание чл. 42, б.

„б“ от ЗН във връзка с чл. 25, ал. 1 от ЗН за прогласяване нищожността на саморъчно завещание от 15.11.2017 г., изготвено от М. Г. К. в полза на А. Д. С. и с правно основание чл. 108 от ЗС за признаване на собствеността и предаване на владението при квоти по ½ за всяка от ищите на следните недвижими имоти: апартамент № 8, находящ се в град София, ул. „****“ 20, бл. 3, вх. А, ет. 4 с площ от 75, 31 кв. м., заедно със зимнично помещение, заедно с 1, 271 % ид. ч. от общите части на сградата и от правото на строеж върху мястото и на апартамент № 114, находящ се в град София, ж.к. ***, бл. 240, вх. Д, ет. 6, с площ от 57, 85 кв. м., заедно с мазе № 18, заедно с 0, 594 % ид. ч. от общите части на сградата и от правото на строеж върху мястото. Предявен е и иск с правно основание чл. 537, ал. 2 от ГПК за отмяна на нотариален акт № 106 от 21.03.2018 г. на нотариус Ю. К., рег. № *** от Регистъра на Нотариалната камара.

Не е спорно пред въззивната инстанция, че ищите са роднини по съребрена линия от трета степен – дъщери на сестрата на М. Г. К., починала на *** г. и като такива са нейни наследници по закон. Не е спорна собствеността на описаните по-горе недвижими имоти в гр. София към момента на смъртта на М. Г. К.. Спорна по делото е действителността на нейното саморъчно завещание в полза на ответника с оглед спазване на формата му, а оттам и основателността на всички предявени искове.

Със саморъчно завещание от 15.11.2017 г. М. Г. К. е завещала на ответника по делото: 1. апартамент в кв. Изток, ул. „****“ 20, блок 3, вход А, етаж 4, апартамент № 8; 2. апартамент в кв. Гоце Делчев – ж.к. ***, бл. 240, вх. Д, ет. 6, апартамент № 114; 3., всички имоти, намиращи се в гр. ***, Софийска област; 4. Всички имот, намиращи се в село Карайсен в село Сломар, област Велико Търново, община Павликени; 5. банковата сметка в Пощенска банка.

Твърденията в исковата молба, дали основание на първоинстанционния и настоящия съд да квалифицират първия иск по чл. 42, б. „б“ от ЗН във връзка с чл. 25, ал. 1 от ЗН, са, че завещанието не е написано и подписано от М. К., както и че в него липсва точка 4, поради което е нищожно.

Заключенията на единична и тройна съдебно-графологична експертиза, изготвени съответно от С. Ч. и от С. Х., Г. М. и С. А., приети от СГС, са категорични относно автентичността на завещанието. Завещанието отговаря на изискванията на чл. 25 ЗН: изцяло е написано ръкописно от самия завещател, съдържа означение на датата, когато е съставено, и е подписано от него. Подписът е поставен след завещателните разпореждания. Наличието на дата и подпис и липсата на задрасквания и поправки в завещанието е констатирана и от нотариус Т. В. с протокол за обявяване на саморъчно завещание общ регистър № 786 от 17.01.2018 г., изготвен съгласно чл. 27 ЗН.

Въззивният съд не споделя изводите на първоинстанционния за формалния порок на завещанието – липсата на т. 4 от него, в какъвто смисъл са и твърденията в исковата молба и в отговора на въззивната жалба. Заличаване на тази точка е извършено от нотариуса, който го е обявил, свидетелство, за което е и подписът на самия нотариус. Приетият в настоящата инстанция препис от завещание, както и копията му, съдържащи се заключенията на графологичните експерти, работили по оригинала, съдържащ се в кантората на нотариуса, е с цялостен текст с точки от 1 до 5. Неоснователни са доводите в отговора на въззивната жалба, че липсата на точка 4 не е отразена от нотариуса, обявил завещанието. Тази липса не е отразена, тъй като точка 4 присъства в текста, поради което и нотариусът не е следвало да удостоверява това обстоятелство.

Предявеният иск е за нищожност поради неавтентичност и неспазена форма на завещанието, каквито не се установяват. Твърденията на ищите в исковата молба, поддържани и пред въззивната инстанция, че не знаели за съществуването на завещанието, че не били чували името на ответника, докато леля им била жива, са неотнорми към въпроса за нищожността на завещанието на основание неспазена форма. Неоснователни са аргументите, че тъй като в завещанието е описана банковата сметка в Пощенска банка, а наследодателката имала повече от една сметка в тази банка, завещанието е нищожно поради липса на форма. Неотнорми към предявения в настоящото производство иск са твърденията в отговора на

въззивната жалба, че след смъртта на леля си, ищите се свързали със съседи и други близки хора, които им казали, че е била гледана по нехуманен начин с оказван психически тормоз. Само за пълнота, следва да се отбележи вътрешно противоречивата теза на ищите, че те били в постоянен контакт с нея и затова са се изненадали, като разбрали за завещанието, но от друга страна едва след смъртта ѝ, са разбрали от съседи за нейните оплаквания, че била гледана по нехуманен начин. По делото няма твърдения кой е гледал починалата по описания начин, като освен че са неотнормими и неконкретизирани, същите са и недоказани.

По искане на ответника по делото е разпитана свидетелката Л. А. М., приятелка на покойната М. от 40 години, която разказва, че с ответника се запознала преди 4-5 години – той бил шофьор на такси и я водел, когато има нужда да пътува с кола. М. била вдовица, нямала близки и нямала на кого да разчита. Решила, че трябва да направи завещание и се спряла на А.. Племенниците на М. К. нямали контакт с леля си и свидетелката не ги познавала, включително не ги била видяла на погребението. Показанията са частично относими към предмета на спора. От тях се установява, че завещателката и заветникът са се познавали поне 4-5 години преди смъртта. Евентуално полаганите грижи и отношенията между тях обаче биха имали значение в производство за унищожаваност на завещателното разпореждане, каквото не е настоящото.

По изложените съображения искът за обявяване нищожност на саморъчното завещание е неоснователен.

Исковете с правно основание чл. 108 ЗС за признаване на собствеността и предаване на владението на имотите, завещани в полза на А.С. в т. 1 и т. 2 от завещанието, са обусловени от иска за нищожност на завещанието, тъй като ищите се позовават на качеството си на наследници по закон. Ищите не са станали собственици на апартамент в кв. Изток, ул. „***“ 20, блок 3, вход А, етаж 4, апартамент № 8 и апартамент в кв. Гоце Делчев – ж.к. ***, бл. 240, вх. Д, ет. 6, апартамент № 114 при равни квоти в резултат на наследствено правопримство на тяхната леля М. К. поради наличието на завет относно тези имоти в полза на ответника. Ето защо исковете следва да бъдат отхвърлени

Нотариалният акт, чиято отмяна се иска, е констативен – издаден е в безспорно охранително производство, с участието само на молителя, поради което е допустим иск за неговата отмяна по реда на чл. 537, ал. 2 ГПК като последица от признаване правата на трети спрямо охранителното производство лица. Такива лица биха могли да са ищите, но поради неоснователност на иска за обявяване на завещанието за нищожно, този иск също е неоснователен.

Предвид несъвпадане на изводите на двете инстанции решението следва да бъде отменено изцяло, включително и относно разноските. Вместо това исковете на А. Г. Ц. и на Г. Г. А. срещу А. Д. С. с правно основание чл. 42, б. „б“ от ЗН и правно основание чл. 108 ЗС, както и искът А. Г. Ц. и на Г. Г. А. за отмяна на констативния нотариален акт за собственост на недвижим имот следва да бъдат отхвърлени.

За настоящата инстанция право на разноси има въззивният жалбоподател съобразно представения в о.с.з. списък с разноси и представен договор за предоставяне на юридически и консултантски услуги. Възражението за прекомерност на адвокатския хонорар от 2000 лева за въззивната инстанция настоящият състав намира за неоснователно, като се вземе предвид цената на иска и няколко на брой съединени иска, по които е оказвана правна помощ.

С тези мотиви, Апелативен съд – София, 1 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 262898 от 10.05.2021 г. на Софийски градски съд по гр.д. 4808/2018, I гражданско отделение, 12 състав и вместо него постановява:

ОТХВЪРЛЯ исковете с правно основание чл. 42, б. „б“ от ЗН във връзка с чл. 25, ал. 1 от ЗН

на А. Г. Ц., ЕГН ***** и на Г. Г. А., ЕГН ***** срещу А. Д. С., за признаване на установено, че саморъчно завещание от 15.11.2017 г., изготвено от М. Г. К., починала на *** г., в полза на А. Д. С., ЕГН ***** е нищожно.

ОТХВЪРЛЯ исковите с правно основание чл. 108 от ЗС на А. Г. Ц. и на Г. Г. А. срещу А. Д. С. за признаване на установено по отношение на А. Д. С., че ищите са собственици /при квоти по ½ ид.ч. за всяка от ищите/ на: апартамент № 8, находящ се в град София, ул. „***“ 20, бл. 3, вх. А, ет. 4 с площ от 75, 31 кв. м., заедно със зимнично помещение, заедно с 1, 271 % ид. ч. от общите части на сградата и от правото на строеж върху мястото и на: апартамент № 114, находящ се в град София, ж.к. ***, бл. 240, вх. Д, ет. 6, с площ от 57, 85 кв. м., заедно с мазе № 18, заедно с 0, 594 % ид. ч. от общите части на сградата и от правото на строеж върху мястото.

ОТХВЪРЛЯ исковите с правно основание чл. 108 от ЗС на А. Г. Ц. и на Г. Г. А. срещу А. Д. С. за предаване на А. Г. Ц. и на Г. Г. А. владението върху описаните имоти /по ½ ид. ч. от всеки имот на всяка от ищите/.

ОТХВЪРЛЯ иска за отмяна на основание чл. 537, ал. 2 от ГПК на нотариален акт № 106 от 21.03.2018 г. на нотариус Ю. К., рег. № *** от Регистъра на Нотариалната камара.

ОСЪЖДА А. Г. Ц. и Г. Г. А. да заплатят на А. Д. С. на основание чл. 78, ал. 3 ГПК разноска за първата инстанция в размер на 2000 (две хиляди) лева и за въззивната инстанция в размер на 2564 (две хиляди петстотин шестдесет и четири) лева.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС по реда на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____